

Zaaknummer : 01005495
Ons Kenmerk : 01005495-00012860
Datum : 25 augustus 2021

Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
(070) 21 899 02
vergunningen@odh.nl
www.odh.nl

Besluit

artikel 7.17 van de Wet milieubeheer

Onderwerp

Op 23 juni 2021 hebben wij een mededeling als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) ontvangen. De mededeling is ingediend in verband met de tegelijkertijd ingediende aanvraag in het kader van de Waterwet voor een vergunning voor het onttrekken en retourneren van grondwater ten behoeve van een open bodemenergiesysteem. Het open bodemenergiesysteem zal worden toegepast voor de klimatisering van een appartementencomplex in het bouwblok Sterpassage te Rijswijk. De locatie is globaal gelegen direct ten westen van de Steenvoordelaan en direct ten noorden van de Prins Willem Alexander Promenade. Het betreft een activiteit waarvoor op grond van categorie D 15.2 van onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) een m.e.r.-beoordeling benodigd is.

Besluit

Wij besluiten dat voor de activiteit waarvoor de mededeling is gedaan geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen dit besluit wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 23 juni 2021 hebben wij een mededeling als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer (hierna: Wm) ontvangen. De mededeling is ingediend in verband met de tegelijkertijd ingediende aanvraag in het kader van de Waterwet voor een vergunning voor het onttrekken en retourneren van grondwater ten behoeve van een open bodemenergiesysteem. Het open bodemenergiesysteem zal worden aangewend voor de klimatisering van een appartementencomplex in het bouwblok Sterpassage in Winkelcentrum In de Boogaard te Rijswijk. De locatie is globaal gelegen ten zuidwesten van de Steenvoordelaan, ten noordwesten van de Prins Willem Alexander Promenade en ten noordoosten van de Prins Johan Friso Promenade.

Bij de mededeling van 23 juni 2021, die tezamen met de vergunningaanvraag in het kader van de Waterwet is ingediend, zijn (naast het via het Omgevingsloket Online ingediende aanvraagformulier) de volgende stukken gevoegd:

- Effectenstudie Waterwet, integraal met aanmeldingnotitie m.e.r.-beoordeling, onderwerp: Bodemenergie Sterpassage Rijswijk, Buro Bron, referentie: 20BB064, 28 april 2021;
- Memo, onderwerp: Samenloop vergunningaanvraag Waterwet en m.e.r.-beoordeling, Buro Bron, referentie: 20BB064, 16 april 2021;
- SPF-verklaring, project: Sterpassage te Rijswijk, Techniplan Adviseurs B.V., 22 juni 2021;
- Brief, betreft: Beoordeling conceptaanvraag Waterwet en m.e.r.-beoordeling t.b.v. open bodemenergiesysteem voor de Sterpassage te Rijswijk, Omgevingsdienst Haaglanden, kenmerk ODH-2021-00094959, 28 april 2021;
- Notitie, onderwerp: beantwoording van verzoek aanvullende gegevens Sterpassage te Rijswijk, Buro Bron, referentie: 20BB064, aangegeven datum 23 juni 2020.

Procedure

Artikel 7.17, eerste lid, van de Wm is toegepast op deze beschikking.

Naar aanleiding van de mededeling en vergunningaanvraag Waterwet heeft telefonisch overleg plaatsgevonden tussen een medewerker van Buro Bron en een medewerker van onze dienst. Dit overleg vond met name plaats in verband met onze beoordeling dat op de locatie geen sprake is van een gecombineerd tweede en derde watervoerende pakket en dat de bronfilters om die reden niet over het gehele beoogde traject zouden mogen worden geplaatst. Daarnaast hebben wij opgemerkt dat de SPF-verklaring niet is afgegeven door een hiertoe erkende installateur.

Naar aanleiding van het vorenstaande hebben wij op 12 augustus 2021 de volgende aanvullingen op de mededeling en vergunningaanvraag Waterwet ontvangen:

- Effectenstudie Waterwet, integraal met aanmeldingnotitie m.e.r.-beoordeling, onderwerp: Bodemenergie Sterpassage Rijswijk, Buro Bron, referentie: 20BB064, 21 juli 2021;
- SPF-verklaring, project: Sterpassage Rijswijk, Buro Bron, referentie: 20BB064, 21 juli 2021.

M.e.r. beoordeling

M.e.r.-(beoordelings)plicht (onder drempelwaarden D-lijst)

De activiteit valt onder onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Dit betekent dat gelet op artikel 2, vijfde lid, onder b, van het Besluit m.e.r. wij als bevoegd gezag, op grond van de in bijlage III bij de EEG richtlijn 85/337/EEG (gewijzigd bij richtlijn 97/11/EG en richtlijn 2003/35/EG) genoemde criteria, toepassing moeten geven aan een m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 7.16 tot en met 7.19 van de Wm als niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Bij deze criteria dienen wij te kijken naar 1) de kenmerken van het project, 2) de plaats van het project, 3) de kenmerken van het potentiële effect.

Aan de hand van de mededeling hebben wij het volgende geconstateerd.

1. Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project is in het bijzonder in overweging genomen de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

Het project betreft een beoogde aanleg en het in werking stellen en houden van een bodemenergiesysteem. Er wordt voorzien in een doubletsysteem dat ondergronds zal bestaan uit één koude en één warme bron, waarbij de filters in het derde watervoerende pakket zullen worden geplaatst. De effectieve filterlengte zal naar verwachting circa 30 m bedragen in het traject van 115 tot 250 m beneden maaiveld. In de winterperiode (verwarmingsperioden) wordt maximaal 130.000 m³ grondwater onttrokken aan de warme bron en, na afkoeling tot gemiddeld circa 7 °C, in de koude bron geïnfiltrerd. In de zomerperiode (koelperioden) wordt eveneens maximaal 130.000 m³ grondwater opgepompt uit de koude bron en, na opwarming tot gemiddeld 17 °C, in de warme bron geïnfiltrerd. De maximale infiltratietemperatuur bedraagt 25°C. Het maximale debiet bedraagt in zowel de winter- als zomerperiode 80 m³ per uur.

Energiebesparing en emissiereductie

Door het toepassen van energieopslag middels het open bodemenergiesysteem kan jaarlijks 74.000 m³ aardgasequivalenten aan energie ten opzichte van een conventionele installatie worden bespaard. Deze energiebesparing leidt tot een jaarlijkse emissiereductie van circa 122 ton CO₂ en 194 NO_x. Dit is een emissiereductie van respectievelijk 48 % en 85 % ten opzichte van een conventionele installatie.

Productie van afvalstoffen

Bij de oprichting van het bodemenergiesysteem komt naar verwachting 6.400 m³ ontwikkelwater vrij. De definitieve keuze voor de lozingsroute van het ontwikkelwater wordt gemaakt aan de hand van de technische mogelijkheden. Mogelijk wordt het ontwikkelwater geloosd op het riool. Een eventuele toestemming voor lozen op het riool wordt in een later stadium van het project aangevraagd bij het bevoegd gezag. Bij een toestemming zal het bevoegd gezag waar nodig maatregelen voorschrijven om nadelige milieugevolgen te voorkomen of beperken. Het opgepompte grondwater is zout.

Spuihoeveelheid

In verband met preventief onderhoud van de bronnen worden deze een aantal keer per jaar gespuid. Bij deze actie wordt uit de bronnen enige tijd grondwater onttrokken met het maximale debiet. Per jaar zal niet meer dan 1.600 m³ extra grondwater worden gespuid, dit is niet hoger dan in de vergunde situatie. Waar mogelijk wordt voor het lozen van het spuiwater gebruik gemaakt van een lozing in de bodem. Indien dit niet mogelijk blijkt, zal mogelijk worden beoogd het water te lozen op het riool. Toestemming voor lozen op het riool wordt dan in een later stadium van het project aangevraagd bij het bevoegd gezag. Bij een toestemming zal het bevoegd gezag waar nodig maatregelen voorschrijven om nadelige milieugevolgen te voorkomen of beperken. Ook het opgepompte spuiwater zal zout zijn.

2. Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn, is in het bijzonder in overweging genomen: het bestaande grondgebruik, de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied, het opnamevermogen van het natuurlijke milieu met in het bijzonder aandacht voor de volgende type gebieden:

- kustgebieden;
- reservaten en natuurparken;

- gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;
- speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens richtlijn 79/409/EEG en richtlijn 92/43/EEG;
- gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
- landschappen van historische, cultureel of archeologisch belang.

Het terrein waar het bodemenergiesysteem zal worden aangelegd en gebruikt, ligt niet in of binnen enkele kilometers van Natura 2000-gebieden. De locatie is niet gelegen in of nabij een milieubeschermingsgebied voor grondwater. In de omgeving (binnen het verwachte invloedsgebied) van het bodemenergiesysteem zijn geen historisch waardevolle, archeologische waarden bekend. Wel wordt nabij een aandachtsgebied voor aardkundige waarden gedeut. De locatie is gelegen in de nabijheid van een gebied met een hoge bevolkingsdichtheid / stedelijk gebied, er is bebouwing aanwezig nabij de projectlocatie.

3. Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project is in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging genomen het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking), het grensoverschrijdende karakter van het effect, de orde van grootte en de complexiteit van het effect, de waarschijnlijkheid van het effect, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Om de mogelijke effecten van het beoogde open bodemenergiesysteem op omgevingsbelangen te bepalen, is de aanmeldingsnotitie (Effectenstudie Waterwet, integraal met aanmeldingnotitie m.e.r.-beoordeling, onderwerp: Bodemenergie Sterpassage Rijswijk, Buro Bron, referentie: 20BB064, 28 april 2021) opgesteld. Deze aanmeldingsnotitie is later aangepast (Effectenstudie Waterwet, integraal met aanmeldingnotitie m.e.r.-beoordeling, onderwerp: Bodemenergie Sterpassage Rijswijk, Buro Bron, referentie: 20BB064, 21 juli 2021). Bij onze beoordeling is de aangepaste aanmeldingsnotitie aangehouden.

Ten aanzien van bestaande (omgevings-)belangen wordt door toedoen van de het bodemenergiesysteem geen negatieve invloed verwacht. Omdat de freatische grondwaterstand naar verwachting niet zal worden beïnvloed, zullen belangen als natuur, freatische bodemverontreinigingen, archeologische en/of aardkundige waarden en bebouwing naar verwachting niet worden geschaad. In de nabije omgeving zijn een gesloten bodemenergiesysteem en twee overige open bodemenergiesystemen bekend. Naar verwachting zullen deze bodemenergiesystemen niet nadelig worden beïnvloed door het bodemenergiesysteem van Sterpassage.

Conclusie

Uit de op 23 juni 2021 en 12 augustus 2021 ingediende stukken blijkt dat niet verwacht mag worden dat de kenmerken van het project zullen leiden tot significant nadelige effecten voor omgevingsbelangen. Gelet hierop overwegen wij dat naar aanleiding van de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben.

Nu uitgesloten kan worden dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben, is er geen aanleiding om een milieueffectrapport op te stellen.